

OKUYUCULARIMIZLA BİR HASBİHÂL

Bu yıl Akademik Sayfalar'ımızın onuncu cildinin yayımına devam ediyoruz. Yıl sonunda Allah'ın izniyle bu cilt de tamamlanmış olacak ve on birinci cildin yayımına başlayacağız.

Yaz ayları yazarlarımızın ve okuyucularımızın tatile çıktığı bir dönem. Uzun bir süreden beri, haziran ayı sonundan eylül ayı sonuna kadar yayıma ara verdiğimiz okuyucularımız biliyor.

Ara verdiğimiz bu aylar ülke genelinde ve Konya'da mühim olayların cereyan ettiği, önemli vefatların vuku bulunduğu aylardır. Meselâ, önümüzdeki temmuz ayı değerli ilim ve fikir adamları Prof. Dr. Ayhan Songar, Prof. Dr. Kadri Timurtaş ve Doç. Dr. Nurettin Topçu hocaların vefat yıldönümleri. Keza Konya'mızın yetiştirdiği büyük değerlerimizden Fahri Kulu Hoca'nın bu yıl, 60. vefat yıldönümü. Yine büyük mücahit, Sadık Ahmet'i de 24 Temmuzda kaybetmişiz. Bunların hiç birisi unutulacak insan değil.

M. Ali UZ

Hepsini rahmet ve minnetle anıyoruz. Fakat bu değerlerimizi vefat yıldönümlerinde anamamanın da üzüntüsünü yaşıyoruz.

Yine Çaldıran Zaferi, 11 Temmuz 1514 tarihinde kazanıldığı gibi, İkinci Viyana Kuşatması da 1683 yılında bu ayda başlamış. 18 Temmuz

1920 tarihinde de TBMM'de Misak'ı Milli kabul edilmiş. Osmanlı'nın felâketine sebep olan Birinci Dünya Savaşı da 28 Temmuz 1914 tarihinde başlamış. 29 Temmuz 1808 tarihinde III. Selim Şehit edilmiş. Lozan Antlaşması da bu ayda imzalandığı gibi, II. Meşrutiyet de bu ayda ilân edilmiş. Bütün bunlar Türk tarihi için unutulmaması gereken önemli olaylar.

Bu yıl, Kore Savaşlarının da 60. yıldönümü. Bu savaşlar üç yıl sürmüş ve 27 Temmuz 1953 yılında son bulmuştur.

Ağustos ayı da tarihimize zaferler ayı olarak geçmiştir. Tarihe damgasını vuran büyük zaferlerin çoğu hep bu ayda kazanılmıştır.

Akademik Sayfalar'ımıza her geçen yıl ilginin arttığını, yazı kadromuzun genişlediğini, bu ekimizin biriktirilerek ve ciltlenerek arşivlerde yer aldığını, sadece Konya ve Türkiye'de değil, pek çok dış ülkede de takip edildiğini görmek bizleri mutlu ediyor. Genç ilim adamlarımızın çalışmalarının yayımlanmasını da büyük bir hizmet olarak görüyoruz. Sayfalarımız bütün ilim, fikir ve kültür adamlarımızla gençlerimize açıktır. Değerli yazılarını bekliyoruz.

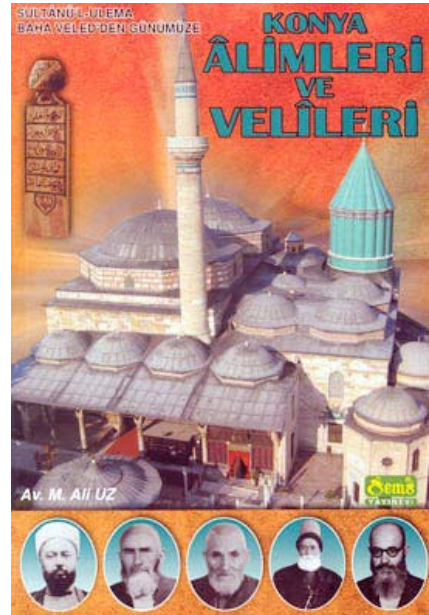
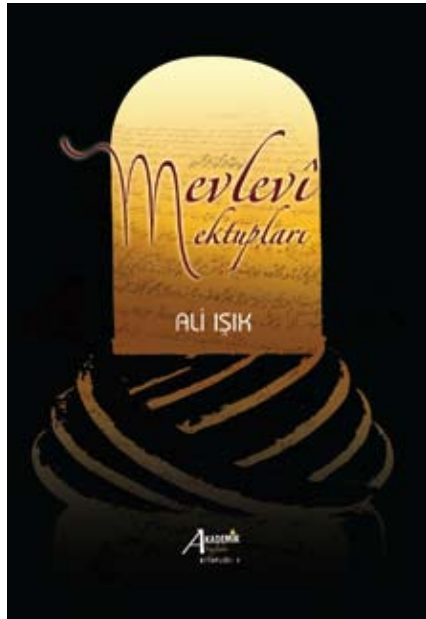
Geçen yıldan beri Ali Işık Hoca'nın bu sayfalarımızda yayımlanan Mevlevî Mektupları, "**Akademik Sayfa Kitapları**" başlığı altında ilk semeresini verdi. Geçen aylarda yayımlanan kitap büyük ilgi gördü. Üst üste iki baskısı yapıldı. İnşallah Akademik Sayfa Kitapları'nın yayımı devam edecek ve bu arada birçok kitap yayımlanacak Bizlere bu günleri gösteren Cenab-ı Hakk'a ne kadar şükretsek azdır.

Bugüne kadar Konya'da yapılmayan, "**Belgeleriyle Adım Adım**

Eski Konya" adı altında Mehmet Doğan Hoca ile birlikte yeni bir çalışma başlattık. Bu çalışmamızın yayımı önümüzdeki dönemde de devam edecek. Ehli, bu çalışmanın zorluğu ve öneminin farkındadır. Bizi bir hayli uğraştırıyor. Eğer bu çalışmamız tamamlanabilirse bugüne kadar Konya'da bilinmeyen birçok gerçek ortaya çıkmış olacak. Çalışmamız sırasında ilgi çekici şeylerle karşılaşacağız.

Bu yaz, bizim için çok yoğun bir çalışma içerisinde geçeceğe benziyor. Konya Ansiklopedisi ikinci ve üçüncü cilt çalışmaları bütün hızıyla devam ediyor. Bu arada Hacı Veyiszade ile ilgili farklı bir kitap çalışmamız da bitme aşamasında. Eğer fırsat bulabilirsek "**Baha Veled'den Günümüze Konya Âlimleri ve Velileri**" isimli kitabımızın 3. baskısını, "**Bir Gazi Veli Ladikli Ahmet Ağa**"nın da 2. baskısını hazırlamaya çalışacağız. Okuyucularımızdan ve dostlarımızdan dua niyaz ediyoruz.

Yeni dönemde, birlikte olma ümidiyle hoşça kalın.

RUS İHTİLALİ NE ZAMAN YAPILDI ?

Prof. Dr.
Saim SAKAOĞLU

Geçen hafta tv kanallarından birindeki bilgi hataları bir gazetecimizin gözünden kaçmamış. Tv kanalının adını hatırlayamadım. Programı sunan ise 'Be-yaz' diye bilinen bir oyuncu... Bir yarışma olmalı ki gazeteci "Böyle de olmaz ki..." dememişse bile "Böyle de sorulmaz ki" demiş olabilir.

Galiba soruda, "Bize eski başkanlardan ikisini sayınız." deniliyor-muş. Verilen cevap "İsmet İnönü ve Celal Bayar" imiş. Ancak, sunucu, bildiğinden değil de elindeki kâğıttan yola çıkarak cevabı kabul etmemiş. Ya ne yapmış? Saydıklarının biri Cemal Gürsel'miş! Gazeteci demiyor ya, ben deyivereyim: "Ben bunun neresini düzelteyim?"

Bir kere Atatürk vefat ettiğinde başbakan Celal Bayar idi. Ayrıca İsmet İnönü de, gazetecinin de dediği gibi, daha önce iki defa başbakanlık yapmıştı. Ya Cemal Gürsel? Onun başbakanlığı var mı ki? Bildiğimiz kadarıyla o, önce Devlet Başkanı, sonra da TBMM'nin seçimiyle Cumhurbaşkanı olmuştu. Acaba, onun Devlet Başkanlığı sırasında, Başbakanlığı var mıydı? Haydi tarih-çiler iş başa düştü

Neyse, biz başkanları şimdilik bir kenara bırakalım da başlığımıza gelelim. Sahi, Rus İhtilali ne zaman oldu? Genelde '17 ihtilali' diye bilinir. Haydi, biz yılı tamamlayalım: 1917. Ya ay? Onu söylemeyelim. Kaynaklar başlangıç ve bitişine göre, eski ve yeni takvimlere göre ay ve günleri veriyor. Lütfen bir yerleri

tıklayıverin; ben o tarih için 50 yıl önce ne zorlukları yenmiştim.

O zamanlar dersin adı biz öğrencilerin dilinde 'askerlik' idi de kitabın üzerinde 'Milli Güvenlik' yazdı. Lise bir ve iki'de aynı yazarların kitabını okumuştuk. Son sınıfta ise başka iki yazarın kitabını okuyoruz. Dersler gayet güzel gidiyor. Ders başlamadan mümessilimiz kapıda duruyor, hocamızı görünce kendisi hazır ol'a geçiyor, hocamız tam içeri girerken gür bir sesle "Dikkat!" çekiyor.

Dersler ilerliyor, ilerliyor; derken konumuz Rus İhtilali olarak karşımıza çıkıyor. Hocamız kitaba büyük ölçüde bağlı... Hocamız anlatıyor, ben de kitaptan takip ediyorum. O da ne? Hocamız bu ihtilalin tarihini yıl olarak "1919" deyivermesin mi? Kitaba bakıyorum, orada da 1919 yazıyor. Kitabımızın sonunda 'Yanlış-Doğru Cetveli'nin olmadığını da biliyorum. Sınıfa bakıyorum, kimsede çıt yok. Oysa daha birkaç hafta önce tarih dersimiz de, rahmetli Ali Nail Gökbudak Hoca'mız tarihi 1917 olarak söylemişti. Hem de Emin Oktay'ın kitabındaki 1917 tarihini de dikkate alarak.

Dersin sonunda, uygun bir biçimde sağ elimin işaret parmağını, hem de oldukça yükseğe kaldırarak söz istedim (Yükseğe kaldırdım, çünkü 80 kişilik sınıfın kürsüye en uzak olan üçüncü noktasında otuyordum.) Hocamız işaret ederek söz verdi.

“Siz de 1919 dediniz, kitabımız da 1919 yazıyor. Acaba bir yanlışlık olabilir mi? Rus İhtilali’nin yılı 1917 olmayacak mı?” türünden nazik bir soruyu hocamıza, aslında uyuyan sınıfımıza yönelttim.

Hocamız, belki başka zaman ve yerde örneğini gördüğümüz ve göreceğimiz üzere, “Otur, sen kitaptan daha mı iyi bileceksin?” havalalarına girmedi “Olabilir, yanlış yazılmış; aklımızda yanlış kalmış olabilir.” türünden bir cevap verdi. Arkadaşlarımız pek bir şey anlamadılar. Hocamızın 1919 dediğinin farkında bile değillerdi belki.

Zaten “Ömer Ağa” namıyla tanınan, cebir, astronomi gibi derslerimize giren hocamızla aramız limoni... (Onu da başka bir yazımda anlatırım kismetse.) Teneffüse çıkar çıkmaz, müdür yardımcımız olan ve daha önceki yıllarda tarih dersimize giren hocamıza koştum. O beni tasdik etti, ama ben niçin sorduğumu filan anlatmadım. Saat 15.10’dan sonra, şimdi Devlet Tiyatrosu olan İl Halk Kitaplığı’na koştum. Ansiklopediler, başka kitaplar... Doğruyu tarih, 1917 idi:

Doğruyu ya bu yanlışlığı belgelemek gerekiyordu. Ve bir dizi işlemler başladı. Önce adı galiba o yıllarda Maarif Vekâletine çevrilmiş olan bakanlığa bir mektup: Lütfen şu kitabın yazarlarının adresi... El-cevap, yayınevinden isteyiniz. Yayınevine yazıyorum. Bir el-cevap daha, adresler şöyle şöyle. Hemen kitabımızın yazarına yazıyorum. Bir el-cevap daha: Sayın Saim Sakaoğlu, haklısınız. Kitabımız bu yıl ilk defa basıldığı için gözden kaçan bazı hatalar olmuş Dediğiniz gibi o yıl 1919 değil 1917.

Ohh be..Artık bitirme sınavına rahatlıkla gidebilirim. O yıllarda iki karne alırdınız. Ayrıca Haziran ayı boyunca; bir iki dersin dışında bütün derslerden sözlüye girerdiniz.

O gün geldi. Arkadaşlar sırayla içeri giriyor. Ben en sonda idim de birkaç (galiba üç) arkadaş gelince önlerinde kalmıştım. Bilirsiniz, sınavdan çıkanlara hemen sorarlar:

“Ne sordular?”

Meğer Millî Güvenlik sınavı için şöyle bir yöntem izleniyormuş. Her birinde üçer sorunun olduğu 20-25 kadar kâğıt hazırlanmış, soruları öğrenciler torbadan kendileri çekiyormuş. Neyse, akşama doğru sıra biz sondakilere geldi. Ama biliyor musunuz, cebimde ne var?’ kitap yazarının mektubu! Kapı gibi belge! ‘kader torbası’na elimi attım, çektim kâğıdımı... Sular seller gibi anlattım. ‘Vukuat’sız olarak sınavı tamamladım.

Edebiyattan dokuz almıştım da, sanat tarihi ve felsefe grubu dersleriyle birlikte Milli Güvenlikten de 10 (on) almıştım. İyi mi!

Bu olay 1959 yılının Haziran ayının ortalarında yaşandı. Yani üzerinden tam 50 yıl üç ay geçmiş. Sonra ben de lise hocası oldum, üniversite hocası oldum, dekan oldum; Bektaşî dedesinin dediği gibi ‘emekli’ oldum. Ama neler neler gördüm, nelere tanıklık ettim. “Sayayım mı?” demeyeceğim; biliyorum ki, hep bir ağızdan “Say!” diyeceksiniz? Eğer yazımı okur da bir gün sorarsanız size özel olarak anlatırım ‘Hoca’ kılıklı mahlûkları.

YÖK Başkanı Prof. Dr. Yusuf Ziya Özcan’ın vekili, galiba bir ara Selçuk Üniversitemizde de görev yapan Prof. Dr. İzzet Özgenç hocaların psiko-testten geçirileceğini (tabii değişiklikler kurallaşırsa) söylemiş. İtiraz edenler var, belki de çoğunluğumuz, “hatta hepimiz homurdanıyor, itiraz ediyor.” da diyebilirsiniz.

Bu psiko-test nasıl yapılacak, bilmiyorum. Peki, bu testlerden geçemeyenlere başka testler de uygulanabilecek mi? Ne bileyim ben, mesela

psikiyatrik testler? Mesela öğrencisiyle döğüşen bir hoca veya birbirleriyle kavga eden iki hoca için ne yapılacak? Bütün gece derslerini kendisi alıp gündüz derslerini astlarına dağıtan hocanın testi psiko-mali (ekonomik) olabilir mi? Beş yarı yılda bir saat derse girmeyen bir hocaya herhâlde farklı bir test uygulamalı. (Not: Sonuncu hoca ders ücretlerini alıyormuş!) Anlattıklarımın Üniversitemizle ilgili olmadığını ifade etmek için bir farklı yaklaşım sergileyelim.

Bilmeyen okuyucularım için söylüyorum. Bir adayın; yardımcı doçent olabilmesi için üç doçent veya profesörden, doçent veya profesör olabilmesi için beş (bazen üç) profesörden çoğunluk oyunu alması lazım. Peki, hayatında hiçbir adaya olumlu oy vermeyen hocayı hangi teste tabi tutmamız gerekecek?

Gelin, olayı Konya'mızla ilgili bir hatıraya, Konya'mızın iki seçkin evladına bağlayalım da onca olumsuzluktan sonra olumlu bir gerçekle noktalayalım.

Mehmet Muhlis Koner, Konya'mızın yüz aklarındandır. Dört defa Belediye Başkanlığı yapmıştır, 1907 yılında Konya İdadisinden mezun olur. Hemen okulunda memur olarak göreve başlar. Ancak, özel dersler alıp kendisini yetiştirir; çok güzel Fransızca öğrenir. Hatta günü gelir, okulunda felsefe ve edebiyat derslerine girer. O mezuniyetinden on yıl sonra Konya'mızın Belediye Başkanı olur (s. 15).

Konya'mızın değerli evlatlarından Prof. Dr. Hamdi Ragıp Atademir de onun Konya İdadisinde öğrencisidir. Hocasının ölümünden (21 Ekim 1957) bir hafta sonra, 27 Ekim 1957 tarihli *Yeni Meram* gazetesinde bir yazı kaleme alır. Orada, hocasının meziyetlerini saydıktan sonra bir de hatırasını anlatır. Sözü

Atademir hocamıza bırakıyorum:

“1927-1928 ders yılında lise son sınıfta idik. Bize mantık dersi vermekte idi. Âni olarak Başmüfettiş Ali Canip Beyle Müdür Nejat Osman Bey girdiler. Hocamız dersine biraz devamdan sonra müzakereye başladı. Ve sual sorulmasını müfettişler bıraktı. Muhatap olduğum sual ise Auguste Comte'un Üç Hâl Kanunu idi. İzahını yaptım ve bu filozofun bu kanunun cemiyet hayatı kadar fertlere de tatbik edileceğini düşündüğümü söyledim. Ali Canip, derhal itiraz etti ve bunun Comte tarafından fertlere tatbiki asla bahis mevzuu olmadığını söyledi. Hoca ile talebe birbirimize baktık. Bana bir itimad, şefkat ve nezaket duygusu ile ısrar etmemi telkin eden gözleriyle baktı, sonra “değmez” diyen bir eda ile diğer suallere göğüs germemi isteyen teşvikkâr ve memnun bakışlarını çevirdi.

Aradan altı ay geçmişti. Tahsil için gittiğim Avrupa'da ilk tetkik ettiğim, içimde şüphe uyandıran bu mesele oldu. Binnetice hocam haklı idi, doğrusunu öğretmişti; Ali Canip beyhude bir müdahale yapmıştı. O gün bugün kendi kendini yetiştiren, kendi kendine dil öğrenen, öğrendiklerini aslından öğrenmeyi bilen Hocama daima artan bir saygı besledim.” (s. 22).

Elbette M. Muhlis Koner gibi hocalar Hamdi Ragıp Atademir'leri yetiştirecektir. Ruhları şad olsun; Konya'mız onlara çok şeyler borçludur. Ya bizler? Acaba bizler Atademir'leri yetiştirebildik mi? Acaba bizlerin yetiştirdikleri arasında 'şeyler' de var mı? Vefasızlar!

Yazıda, M. Özgen Küçükkoner ile İhsan Kayseri'nin hazırladıkları, *Doğumunun 120. Yılına Armağan / Mehmet Muhlis Koner* (Konya 2006) adlı kitaptan yararlanılmıştır.)

(Erdemli, 17 Eylül 2009)

KONYA'DA MEŞHUR BAĞ VE BAHÇELER (1)

Konya, tarihte bağları bahçeleri, yeşillikleri ve Meram'a hayat veren Gedavet'i ile meşhurdur. Bu bahçelerin en meşhurları, Dede Bahçesi, Mahmut Dede Bahçesi, Kel Hasan Paşa Bahçesi ve Millet Bahçesi'dir Meram'daki köşk ve bağların haddi hesabı yoktur. Meram'daki bağların en meşhuru da, Dede Bağı ile Yıldız Köşkü'dür. Yabancı pek çok yazar, Meram bağlarını anlata anlata bitiremezler.

Şimdi Dede Bahçesi'nden başlayarak Konya'nın en meşhur bağ ve bahçeler üzerinde kısaca durmaya çalışalım.

1. Dede Bahçesi

Alâeddin Tepesi'nin kuzeybatısında ve eski Binari Mahallesi ile Ferhuniye Mahallesi arasında, başka bir ifade ile bugünkü adliye sarayı ile

Dede Bahçesi'nin doğusunda yer alan bölge, Beşera Bey Tekkesi gibi tamamen Selçuklu Dönemi tarihî eserleri ile doludur. Günümüze intikal edemeyen meşhur Selçuklu Darüşşifası da bu bölgede yer almaktadır. Daha doğusu da öyle.

Dede Bahçesi'nin bulunduğu bölgede, bahçenin hemen arkasında sadece Tacü'l-Vezir unvanıyla anılan Selçuklu Dönemi devlet adamlarından Taceddin Ahmet'in inşa ettirdiği külliye bulunmaktadır. Külliye içerisinde bir türbe, bir medrese, bir mescit ve bir hangâh yer almaktadır. Külliye'den günümüze sadece Tacü'l-Vezir Türbesi intikal edebilmiştir. Selçuklu döneminde Bu külliye'nin çevresi özellikle güneyi tamamen boşluk, bağlık bahçelik veya bir ekim sahası mı idi bilemiyoruz. Buranın tamamen hâli ekim alanı olduğunu söyleyenler de vardır.

Dede Bahçesi'nin Kuruluşu

1650'li yıllara geldiğinde Konya eşrafından Hasan Efendi adında, Mevlevî tarikatına mensup zengin bir zat, Tacü'l-Vezir Külleyesi'nin güneyinde yer alan tarlayı satın alarak önce tarlanın etrafına bir duvar çevirtir. İçine günümüze kadar intikal eden pelit ve çınar ağaçları olmak üzere çeşit çeşit ağaç diktirir ve bu bölgeyi bakımlı bir bahçe haline getirir.

Hasan Efendi bakımlı hâle getirdiği bu bahçeyi, zamanın Postnişini

İkinci Bostan Çelebi'ye hediye eder. O da bahçeyi Dergâh'a bağlayarak, gelirini dergâh mensuplarının istifadesine sunar. Bahçe ekilir dikilir, elde edilen sebze ve meyveler dergahta tüketilir. İşte bu tarihten itibaren bahçe DEDE BAHÇESİ olarak anılmaya başlanır. Bu durum 1900'lü yılların başına kadar devam eder.

1900'lü yılların başına gelindiğinde, Abdülvahit Çelebi, Mevlâna Dergâhı Postnişinidir. Zevk sahibi bir insandır. Meram'da Tavus Baba Türbesi güneyinde Yıldız Köşkü'nü inşa eder. Turut'daki bahçeyi kurar. Karahüyük köyünün güneybatısında meyve bahçesini tesis eder ve içine de ufak çapta bir köşk yaptırır. Bu arada Dede Bahçesini ele alır. Dede Bahçesi'ne Konya'nın en büyük havuzunu yaptırır. Havuzun kenarına da alt katta iki, üst katta bir oda olan küçük köşkü inşa ettirir üsteki odanın çevresi tamamen balkondur.

Abdülhalim Çelebi, mevsimine göre günlerini, kurduğu konak ve bahçelerde geçirir. Bazen de Dede Bahçesi'ne uğrar. Ulu pelit ve çınar ağaçlarının gölgesindeki çimler üzerinde sema ayinleri tertip eder.

Çelebi Efendi'nin yurtiçi ve yurtdışından gelen misafirleri bahçe ve konakların ihtişamını anlata anlata bitiremezler. Meram'da bakımlı meyve ağaçlarının boyu, pelit ağaçlarına yakındır. Meram çayı Dede bahçelerinin içinden geçer. Her taraf mermerlerle kaplıdır.

Bazı kaynaklara ve Selçuk Es'in anlattığına göre, ara ara da demlenen bu çelebi efendiyi halk çok sever, onun vefatından sonra, "Çelebilik, Abdülvahit Çelebi ile valilik, Ferit Paşa ile öldü" derlermiş. Çelebi Efendi gerçekten Konya'nın imarında önemli rol oynamıştır. Bu durum tekke ve türbelerin kapanması-

na kadar devam eder.

1926-1927 yıllarında tekke ve türbeler kapanınca bahçe belediyeye geçer. Belediye yanındaki küçük bahçeyi de satın alarak burada fidan yetiştirmeye başlar. Bu arada yıkılmak üzere olan duvarlar gözden geçirilir, kuyu yeniden faal hale getirilir. Bu arada havuz da çimento ile derizlenerek tamir edilir.

Bir süre sonra Havuza fiskiye takılır. Çınar ve pelitlerin serin gölgesi altına geniş dans pisti eklenir. Aynı yıllarda güney giriş yolu üzerine küçük çapta bir hayvanat bahçesi tesis edilir. Bahçede ceylan, kurt, tavus ve çeşit çeşit güvercinler olmak üzere bazı hayvanlar getirtilir. Hayvanat bahçesi ile havuz arasındaki boşluğa zamanın en modern iki tenis kortu inşa edilir.

Bahçeye giriş on kuruş, tenis oynamanın saati ise elli kuruştur. Ayrıca havuza da ufak bir sandal konur. Bu durum da 1935 yılına kadar devam eder.

1935 yılından sonra belediye bahçeyi bir süre kapatır. Bahçe yaz aylarında tekrar halkın hizmetine açılır. Dede Bahçesi o zamanlarda halkın itibar etti, hava aldığı, şehrin en merkezi mesiresidir.

Bu aralarda bahçeye bir de çiçek serası eklenir. Daha sonraları hayvanat bahçesi ile tenis kortları kaldırılarak buralar fidanlık haline getirilir. Bir süre de çiçek seri belediyede kalmak üzere, havuz, köşk, pelit ve çınarların altı kiraya verilir. Bu durum 1968-1969 yıllarına kadar devam eder.

1970'li yıllara doğru Dede Bahçesi Ahmet Hilmi Nağacı döneminde duvarlar ve köşk yıkılarak kültür park haline getirilir.

MEVLÂNA DERGÂHI ARŞİVİ

Türkiye'deki bütün Mevlevihaneler 1925 yılından sonra kapandı. Konya Mevlana Dergâhı'nın ise mevcut eşyası ile birlikte müze olarak düzenlenmesi ve ziyarete açılması kararlaştırıldı. 1926 yılında Mevlâna Türbesi ve Dergâhı "*Konya Asâr-ı Atîka (Eski Eserler) Müzesi*" adıyla ziyarete açıldı.

Bu çalışmalar yapılırken 1957 yılında Mehmet Önder tarafından bir pencere nişinde çürümeye yüz tutmuş bir sandık bulunmuş, sandığın içerisinde o güne kadar kimsenin el sürmediği veya ilgisini çekmediği kapatılmış Mevlana Dergâhı'na ait bez torbalar içinde de bir kısım kâğıt tomarlar olduğu görülmüştür. Bunlar her nasılsa atılmamış ve yakılmamış vakfiyeler, fermanlar, beratlar, temliknameler, icazetnameler, muhtıralar, mektuplar gibi arşiv malzemeleriydi. Özellikle Konya dışındaki Mevlevihanelere ait yazışmalar buralara şeyh (dede) atamaları Mevlevihanelerin onarım masrafları, vakıf işleri dikkat çekiciydi. O günlerde bu belgelerin kaba bir tasnifini yaparak müzede görevli öğretmen ve müze müdür yardımcısı Necati ELGİN tarafından bunların envanteri çıkarılmıştır. Bu 1497 belge ile Konya Mevlâna Müzesi'nde 1957 yılında ilk olarak (Mevlâna Dergâhı Arşivi) kurulmuş oldu.

Arşiv belgelerinin 109 torba ve 1497 belge olarak tescili tamamlandıktan sonra Abdülbâki Gölpınarlı "Konya'da Mevlâna Dergâhı'nın Arşivi" başlıklı yazısıyla İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi Mecmuası'nın

17. cilt 1-4 sayısında bir makale yayınladı.⁽¹⁾

Konya Mevlâna Dergâhı merkez arşivi kurulduktan ve Abdülbâki Gölpınarlı'nın tanıtıcı yazısı yayımlandıktan sonra, arşive yeni belgeler katıldı, belge bağışları oldu. İlk başışı 92 belgeyle Mehmet ÖNDER yaptı. Bu belgeler içerisinde, Mevlâna'nın Konya'daki yeri dahi bilinmeyen evi ve medresesi üzerinde yapılan çalışmalar vardır.⁽²⁾ Ayrıca Mevlevi tarihine ilişkin henüz yayımlanmayan önemli belgelerin bulunduğu 92 adet dokümandan oluşmaktadır. İstanbul Yenikapı Mevlevihânesi'nin son şeyhi Abdülbâki Baykara'nın oğlu Rusuhi Baykara, kendisinde bulunan Yenikapı Mevlevihânesi'ne ait 764 belgeyi Konya Mevlâna Dergâhı merkez arşivine bağışladı. Bu önemli bağıştan sonra arşiv daha bir önem kazandı.

Bu yıllarda satın alma yoluyla, Faik Akçınar adlı bir Konyalıdan 81 belge, Mevlâna soyundan gelen Rifat Nazır oğlu Çelebi'den 101 belge satın alınarak arşive kazandırıldı.

Konya Mevlâna Dergâhı Arşivi en son Prof. Dr. Yusuf KÜÇÜKDAĞ'ın bağışlarıyla birlikte belge sayısı 2850'ye ulaşmıştır. Bunun 1497 adedi, eski Dergâh arşivinden sağlanmış, 1280 belge de bağış ve satın almalarla arşive mal edilmiştir.

(1) Derginin bu sayısı Ekim 1955-Temmuz 1956 tarihini taşımaktadır. Oysa makale 1957 yılında yayımlanmıştır. Derginin periyodik sayıları gecikmiş olduğu için, 17. cildin ilk 1-4 sayısı eski tarihle yayımlanmıştır.

(2) Mehmet Önder, Mevlana'nın Konya'daki Evi ve Medresesi, Konya, 1956, s. 20

HATIRIN BENDE KALMASIN HACIKAYMAK...

Ali IŞIK

[Bu yazı birkaç yıl önce bir projenin (Kırk Yazar/Kırk Mahalle) bir parçası olarak "Şehrin Göbeğindeki Köyde Geçerken Hayatım..." başlığıyla kaleme alınmıştı. Bu proje hayata geçirilemediği gibi fakir de elli yıllık mahallesine birkaç ay evvel veda etti. Bilgisayarımın ücra bir klasöründe günışığına çıkmayı bekleyen bu yazı, eski mahalleme bir helallik dileme arzıdır şimdi.]

•••

1960 yılında sakini olduğum bu, şehrin göbeğindeki köyle yahut resmî adıyla Hacıkaymak Mahallesi'yle¹ olan konumum, tiryakinin tütün muhabbetinden farksızdır. Tiryaki, bütün yakınlıklarına rağmen tütünü boşlamayı asla düşünmez. Hacıkaymak'la bizimki de o hesap...

Gerçi, karşı cinsin yüreğimizi titrettiği çağa değin, baba kucağında yetimliği yaşayan gariple aramızda, duygu kırılmalarına sebep olacak öyle çok meselemiz olmamıştır. Hatırlayabildiğim iki meselden ilki aslında benden çok babama aitti. Ama küçük bedenim, bir yetişkinin bütün duygularını barındırdığı için babamın yanı sıra beni de kasıp kavurmuştu.

1960 kışı. Konya'da kışın kış gibi olduğu yıllar. Biz o kışı yeni mahallemizde yeni evimizde karşı-

lamıştık. Evde ev hani! Samansız çamur harcıyla yükseltilmiş ken² taşından dışı sıvasız duvarları örten kara örtü altındaki altmış-yetmiş metre karelik bir alan...

O kış çok daha yaman geçti. Bize kışın yamanlığı, daha çok kevgire dönen evimizin toprak örtüsü yüzünden... Babamın ekonomik şartları bırakın dam üstüne çatı yaptırmayı, çorak getirtmeye dahi elvermemişti. Aile sırrımıza vukuf olmak isteyen yağmur ve kar, henüz kurumamış harç sıvanın işbirlikçi nemi ile güç birliği yapınca, hanemizin duvarlarında oluşan pamuklanmalar, değme güherçile imalathanelerine taş çıkartıyordu. Hoş, evin yalnızca iki odasının yüklükleri akmıyordu her ne hikmetse. Su damlalarıyla köşe kapmaca oynadığımız gündüzlerin ardılı vakitlerde buralarda tıkış tıkıştı; ama ıslanmadan uyuyabiliyorduk ya... Yüklükler de olmasa ayakta uyuma alışkanlığı kazana-caktık. Nitekim babam kazandı da... Sonraları annemden öğrendik; zavallı babam, naçarlığının verdiği can sıkıntısı ile deri gocuğuna bürünür, bir odadan diğerine ayaklayarak sabahı edermiş. Babamın ayakta, oturumunda, yerken içerken, kısacası her durumda uyu-

yabilmesi galiba o günlerin bakiyesi.

Evimizin Yaradan'ın rahmetine karşı misafirperverliği, anneciğime de bir hatıra bıraktı: Şifası olmayan bir romatizma türü... Annemin o alanın bütün doktorlarıyla olan ünsiyeti de o yıllarda, gencecik yaşında başladı. Annemin hastalığının çocuk fakiri çok müteessir kılan yönü, romatizmasının onun titizliğine kamçı olmasıydı. Yaz sabahları, horozlar şöyle bir gerinip de üzerlerindeki uyuşukluğu atmadan, müezzinler minarelere tırmanmadan bütün mahalle kadınları, kızları sözleşmiş gibi, kapı önlerinde olurlardı. Helkelerle, kulp çakılarak sutaşıma kabı hâline getirilmiş on yedi kiloluk yağ tenekele-

Hacıkaymak'ın ilk modern yapısı ve iş merkezi: Akdeniz Bakkalı ve Ekmek Fırını

riyle mahallenin biricik musluğundan, cami çeşmesinden, su taşınır, sonra süpürge marifetiyle evlerin önü bir güzel sulanır, toprak tepserince de süpürülmeye başlanırdı. Bu kadınların arasındaki tek farklı cinsiyetli bendim. Zira titiz anneciğimin hepsi de erkek üç evladı vardı, bunların en büyüğü de bendim. Uykunun en tatlı anında ayakta, çalışır olmak o kadar koymazdı da... Bayan işteşlerimin bana bakıp bakıp "İmin'abanın gızı" diye fısıldaşıp kikirdeşmeleri yok muydu? Adamı cin atına bindirirdi³ doğrusu.

O yıllar serde çocukluk var. Öfke ve kinin saman alevi olduğu, yanan dünyanın içinde bir yongamın olmadığı yıllar hani... Büyüyüp gelişen Konya'yı, oyun dışı bırakılmış meyus ara kedisi çocuk gibi seyreden Hacıkaymak'ın tozu toprağı, çamuru kimin umurunda!

Takvimini hiç şaşırmayan, gündüzleri, akşamları oynananları farklı, birbirinden neşeli, heyecanlı oyunlarımız; bunların âlet edevatı ucu çivili veya kabaralı "fiçça"larımız⁴; demir, "cıncık bilya"larımız⁵, bunların olmazsa olmazı gök renkli at boncuklarımız; hurda tellerden, tuğla kırıklarından mamul şeytanarabalarımız; önceleri sel, sonraları Şeker Fabrikasının atık sularının mecrası, yaygın inanca göre ellerimizdeki sayısız siğilin müsebbibi yeşil alalı kurbağaların varoluş sebebi küçük ırmağımız ve iki yakasında "Kirlenmek güzeldir" sloganlı reklamın fikir atası Teksas, Tommiks epik tiyatrolarının⁶ tabii sahnesi mekânlarımız vardı ya...

Rahmetli olmasının üzerinden yıllar geçtiği hâlde unutamadığım, önce Balkan, sonra İstiklâl Harbi gazisi olmuş “İnekçi Dede”miz vardı bir de. Biricik geçim kaynağı “gıcık gara”⁷⁷ ineğini kanal boyuna çakacağı akşam serinliklerini dört gözle beklerdik. Dedenin, ineğini çaktıktan sonra onu en iyi konumda gözleme fırsatı tanıyacak ayrığı gür bir yer bulup çökmesiyle yörenin bütün afacanları da birer birer etrafında halkalanırlardı. Balkan ve İstiklâl Harplerinde milletimizin çektiklerini, gösterdiği kahramanlıklarını, Balkan’da esarete kaldığı yıllarda Bulgar’ın zulmünü, defaatle anlatırken ne o bıkar, ne de biz dinlemekten usanırdık. Dedemiz, bırakın bir uzuv oynamayı, nefeslerin bile tutulduğu bu tarih sohbetlerini bazen bir masalla süslerdi. Artık, buyur ediliğim beşinci boyut konukluğumun bitmesini hiç

istemem, hayallerimin somutlaşmasını akşam girdiğim yatak coğrafyasının uyku iklimine bırakırdım.

Hacıkaymaklı öğürlerimizin arasında kökü dışarıdan fikirlere kapılanı çıkmamıştır hiç. Balkan ve İstiklâl Harpleri gazisi rahmetli “İnekçi Dede”mizden bu kanal boyunca millî tarih şuuruyla daha çocuk yaşta mücehhez kılınmıştık da onun için...

Liseli yıllarıma kadar Hacıkaymak’la dostluğumuza hâlel getirecek bir hususu hatırlayamıyorum. Lâkin liseli yıllarıma geldiğimde, özellikle baharları Hacıkaymak çekilmez olmaya başlamıştı. Doğrusu, bu çekilmezlikte o tamamen masumdu. Meselenin ucu da yine bütçeye dayanıyordu. Babamın bütçesi mahalle değiştirmeye, galiba belediyenin bütçesi de burayı mamur etmeye yetmiyordu. Kurulduğu 40’lı yıllardan o çağımıza

*Hacıkaymak
Mahallesi’nin cadde
işlevli İbrahim
Müteferrika Sokağı*

değin mahallenin toprak üstünde göze çarpan tek değişimi elektrik direkleri idi.

Günümüzde çevre kirliliğini oluşturan atıkların başında plastik mamulleri özellikle de poşetler gelmekte. Şimdilerde dış gıcirtılarına sebep olan deli rüzgârların maskarası bu ürün, liseli yıllarımda ne kadar değerliydi bilseniz...

O yıllarda Allah'ın hayat bahşedici rahmetine dış biler olmuştum neredeyse. Bahara doğru karların erimeye başlaması, üstüne üstlük bahar yağmurları bana hayatı çekilmez kıladı. Rahmetin toprakla izdivacı, kurak mevsimlerde on beş-yirmi dakikada ulaştığım Erkek Lisesine⁸ geliş-gidiş süresini uzattığı yetmezmiş gibi temiz bir ayakkabı ve üst baş ile menzilime varmama engel olurdu. Mahallemizin çamuru da adı gibiydi zira. Çok cıvık olduğunda buzdan farksızdı; sizi bağına basıp oranızdan buranızdan öpmek için dalgın bir anınızı gözler dururdu. Katılaştığında da başka bir dert... Ayakkabıların altında kat kat kuleler oluşturur, sizi bırakmamak için tüm ısrarcılığını takınırdı. Ayağınızı kaldıramayacak duruma geldiğiniz bir anda yine muzipliğini apansız göstererek sizi bırakıverir, siz daha âzâdeliğin hazzına varmadan en acımasız yeni ataklarına başlardı. İlginç bir tevafukla o yıllara denk gelen ve bütün gençliği kendine cezbeden apartman topuklu ayakkabılar, zamanın Konya gençliği arasında herhâlde tek beni etkilememiştir bu sırnaşık çamur yüzünden.

1960'lı yıllarda güreş milli takı-

mımızın, yakın komşumuz Şeker Fabrikasında kamp yapmasında yöre toprağının bu özelliğinin payı olsa gerekti. O yıllarda bir müddet Şeker'de çalışan babamın anlattığına göre, yetkililer fabrikanın bahçesinde bir nadaslık oluşturmuşlar. Her idman öncesinde burayı sulayıp ardından anlı şanlı pehlivanlarımızı bu nadaslığa salıp koştururlarmış. Tabii, birkaç adımda biten koşunun yerini ellerin de yardımıyla ayakları çamurdan çekip kurtarma mücadeleleri başlarmış. O günkü pehlivanlarımızın müthiş sarmalarının sırrı bu olsa gerek. Neyse... İlk kez, Alâeddin Caddesi'nde bakkalı olan bir hemşehrimde gördüğüm bir icat sonrası, çamurla aramızdaki sıkı fıkılığıımızın arasına kara kedi girdi. Ayakkabı üstüne giyilen poşetler çamura yüz vermediği için hem yürüme kolaylığı, hem de ayakkabı, paça temizliği sağlıyordu.

Yıllar geçtikçe Konya büyüdü, büyüdü. Bu büyüme bir sıfatla adının önünde de yer buldu. Bu arada Hacıkaymak durdu mu? O da büyüdü; mahalleli oluşumuzun üzerinden beş yıl bile geçmemişti ki, içlerinde kaçamak yapan Selçuk Eğitim Enstitülü öğretmen adayı ağabey ve ablalarımızın huzurunu kaçırdığımız ekin tarlaları üzerinde gün gün yeni ocaklar tütüyordu. Sonunda yörede ne tarla kaldı ne ekin, ne de mahalle çocuklarının taşlı saldırılarına maruz kalan genç âşıklar... Yalnız bir tezat vardı olanca düşündürücülüğüyle: Konya büyüdükçe hep geliyordu da; gelişim dalgaları -her ne hikmetse demir rayları aşamıyordu. 2000'li

yıllara gelindiğinde ise demir raylar yetmezmiş gibi, demiryolunun geçtiği alanın her iki yanı üzeri dikenli telli beton duvarlarla da tahkim edilerek mahalleyle çağın arasına adeta yeni bir Berlin Duvarı inşa edilmişti. Konya biteviye geliyor, Hacıkaymak duvar gerisinde seyrediyordu. Oysa mahalleye su ve kanalizasyonun geldiği yılları hatırlıyorum da... Mahalle gelişmeye ne denli açtı, getirenlere de o denli cömert ve minnettar...

Meselâ mahalleye suyun getirildiği 60'ların ortası... O zamanlar bu tür belediye hizmetleri kol gücüyle yerine getiriliyordu. Su borularının hendeklerinin kazımı, su borularının döşenip hendeklerin tekrar kapatılma işleri bu yüzden günlerce sürmüştü. Mahalleli kadınlar, yakıcı güneşin altında kendilerini, akşamda sabahta cami çeşmesinden su taşımaktan kurtaracak onca işçiye varını yoğunlu sel sebil etmişti. Bir gaip düzenleyicisinin idare ettiği yemek ve çay ikramlarını görmeliydiniz. Bu zengin ikram karşısında işçiler bile şaşkındı. Mahalleli aynı tutumunu müteakip yıllarda kanalizasyon ve asfalt hizmetlerinde de sergilediyse de; yapılan hizmetler karşısında Hacıkaymak halkının şükran için kendilerini parçalamasına sonraki belediye yönetimlerinin gönülleri razı olmadı!

Fakir, Hacıkaymak'ın çağın dışına itilmişliğine hep demiryolunu müsebbip olarak görmüştür (Bunda, "eşeğini dövmeyen palanını döver" misali, başkalarına güç yetirememesinin payı büyüktür). Ancaak... Şimdilerde Hacıkaymaklı

ilk kez baba olmanın heyecanını yaşayan bir yağız delikanlı gibi heyecanlı ve de umutlu. Zira demiryolu seddinin altı oyulup geniş bir yol açıldı. Mahallenin makûs talihi –Hacıkaymak tabiriyle- "Kamayı yedi" artık; iflah olmaz. Bundan sonrasını tahmin etmek zor değil de... Değişim mahallenin sadece çehresi ve aldığı hizmetle kalsa da; bir bir yükselmeğe başlayan devasa binaların derin temel çukurları Hacıkaymaklının güzel hasletlerine mezar olmasa...

DİPNOTLAR

- 1 Hacıkaymak Mahallesi:** Adını mahallenin kurulduğu toprakların sahibinin lakabından alan, kurulduğu 1940'lı yıllarda Alâeddin Tepesi merkezli Konya'nın kuzeyine düşen bir uç mahalle iken Konya "büyükşehir" olduktan sonra Selçuklu ilçesine bağlanıp, Selçuklu da kuzeye, İstanbul yönüne, yayılıp genişledikçe şehrin göbeğinde kalan bir mahalle.
- 2 ken taşı:** Geçmiş yıllarda Konya'da Sille yöresinde yaygın olarak çıkarılan bir tür andezit. Betonun yaygınlaşması yanında nemlenmeye meyyal, dolayısıyla dayanıksız oluşundan dolayı taş fırın döşemesi dışında kullanılmaz olmuştur.
- 3 cin atına bindirmek:** (Bir Konya deyimini) Sinirlendirmek.
- 4 fıçça/fırça:** İp marifetiyle döndürülerek oynanan oyun aracının yöresel söylenişi.
- 5 cıncık bilya:** Camdan yapılmış bilye.
- 6 Çocukluk yıllarımızda çok yaygın olarak okunan bu çizgi romanları zaman zaman karakterlerine bürünerek canlandırmağa çalışırdık.**
- 7 gıcık kara:** Siyah kıllı, küçük yapılı, az süt veren dağlık yöre ineği.
- 8 Fakirin Erkek Lisesi olarak başlayıp Gazi Lisesi olarak bitirdiği, sonradan öğretmeni olmak şerefine de eriştiği, günümüzde de mazisindeki adı taşıyan asırlık eğitim yuvası, ünlü Konya Lisesi.**

ÇEHRESİ DEĞİŞEN ALÂEDDİN BULVARI

Şehrimizin en hareketli bölgelerinin başında gelen Alâeddin Bulvarı, ya da eski adıyla Vali Muammer Bey Caddesi, 85 yıl önce mevcut değildi. Türbeönü'nden hareket eden Atlı Tramvay'ın İstanbul Caddesi'ni takiben Hükümet Meydanı'na çıktığı ve Merkez Bankası'nın önündeki dar yoldan Arapoğlu Makası'na, oradan da Zafer Meydanı ve Anıt Alanı'ndan tren İstasyonu'na ulaştığı yoldan başka şehrin bir caddesi bile bulunmuyordu. 1932 yılında Atlı Tramvay'ın kaldırılmasından sonra İş Bankası'nın önündeki Cumhuriyet Meydanı'ndan Vilayete doğru uzanan çift yönlü ilk önemli bulvar açıldı. Bu nedenle, Tekel Müdürlüğü'nün yerindeki Milli Kütüphane, arkasındaki Nalıncı Madresesi, İş Bankası'nın yerinde bulunan Maruni Yusuf Şar'a ait, yıllarca Belediye olarak kullanılan binanın kuzeyindeki Maarif Evleri, Muallimler Birliği ve Hayat Apartmanı'nın yerindeki kerpiç evler ile avluları istimplak edildi. Yakın sayılabilecek geçmişte de Yusuf Şar'ın evi yıkılarak yerine yapılan bundan önceki belediye binası, şimdiki binaya taşınca da İş Bankasına satıldı.

Yusuf Şar'ın görkemli konağına Belediye taşındı. Kurşun kaplanmış kulesi ile dikkati çeken Muallimler Birliği'nin yerini satın alan Teyfik Ceylani, buraya iki katlı betonarme bir ev ve yanına Yeni Sinema'yı inşa ettirdi. Muallimler Birliği'ne bitişik ahşap balkonlu iki katlı Maarif Evleri'nin yerine de 1950'li yıllarda altı Tahir'in sazı, üzeri Şehir Lokali, sonra altı Bomonti Lokantası, üzeri Gençlerbirliği Lokali, yanına da Turing Palas Oteli yapıldı. 1938'de Konya'nın ilk çok katlı binası olan Hayat Apartmanı yükseldi. Altındaki tostçu ve diğer dükkânların yerinde ise Hayat Kiraathanesi vardı. Hayat Apartmanı'nın bitişğinde şimdiki Selçuk Oteli'nin yerinde eskiden Babalık Gazetesi binası olan, daha sonra Selçuk Oteli olarak kullanılan, cephesi çini kaplanmış iki katlı bina, buradan giren sokağın sol başında Öğretmenler Derneği'nin yanında belediye eski başkanlarından Besim Ergun'un evi yer alıyordu.

Bir ara şimdiki Migros'un yerinde rakı imal eden Teyfik Ceylani'nin Zafer'den Tahir Paşa Camii'ne giren sokağın sağında Salih Civelek'in evinin ve Celâl

Bayar isimli pastacının bitişiğinde bir de yazlık Ceylâni Sineması vardı. 1952'de ise şimdi şahin Pasajı olan yerde Kemal Uluřahin tarafından şahin Sineması inşa ettirilmişti. Alâeddin Tepesi'nin eteğinde nikâh salonuna çıkan yolun sağında yer alan Belediye Sineması 1957'de bir gece esrarengiz şekilde yanınca Yeni Sinema ile şahin Sineması yegâne eğlence yerleri oldu. Orduevi karşısında kilisenin bitişiğinde şimdi pasaj olan yerde daha sonra bir de Saray Sineması açılmıştı. Yaz aylarında ise halkın vakit geçirebildiğı çok sayıda yazlık sinema, Devlet Tiyatrosu'nun önündeki Millet Bahçesi, Dede Bahçesi, istasyondaki Gar Gazinosu ve Alâeddin Tepesi'ndeki gibi yazlık bahçeler mevcuttu.

Tekel Müdürlüğü ile eski belediye arasında yazlık lokanta, yıkılarak aslına uygun şekilde yeniden yapılan Alâeddin Palas Otel'i'nin sırasında birkaç yıl önce yine aslına uygun olarak yeniden yapılan evler eşraftan Demirci Hamdi ve Ermeni asıllı dişçi Oskan'a aitti, altında da Foto Ekrem Karayel, icra-i faaliyet ediyordu. Bu binaların karşısında Çukurova Catarpillar Acentası ve birkaç bina yıkılarak yerine Mümtaz Kuru Pasajı yapıldı. Yarındaki altında bugün bir finans kurumu bulunan binanın üst katında da eski kadın doktorlarından İclal Baysal muayene açmıştı. Günümüzde Karatay Müftülüğü'nün faaliyet gösterdiği Olgun Palas'ın altında Foto Venüs Özcan tekeli ve Çelikçiz-

Eski belediye olan Yusuf şar'ın konağı (sağda), Yeni Sinema (solda) ve 10. yıl anıtının (ortada) bir arada olduğı Alâeddin Bulvarı'nın 60 yıl önceki görünümü.

me Kunduraevi'nin sahibi Selçukspor kurucusu Vehbi Altınçizme'nin dükkânları vardı. Foto Hasan Behçet Sokağı ile İplikçi Camii arasında sonradan pasaja çevrilen yerde Merkez Kiraathanesi, Hayat Apartmanı bitişiğinde Dolapoğlu Pasajı yapılıırken, bir zamanlar Ana Çocuk Sağlığı Merkezi olan tarihî binanın yanında Foto Hamit ve bitişiğindeki bakkal dükkânı tarihe karıştı. 55 yıl önce bu bakkal, tuzu 7 kuruş yerine 10 kuruşa sattığı için Milli Koruma Kanunu gereğince bir hafta kapatılmıştı.

Kurşun kubbeli Muallimler Birliği ile Maarif Evleri'nin yerinde bugün 3 finans kurumu, kaşık çatal satılan mağaza ve üstünde Millet Partisi, altında eczane ve telefon satılan dükkân olan bina yer alıyor.

İş Bankası ile yıkılan Yeni Sinema'nın önünde refüjün başında yer alan ve üzerinde "Konya halkı onuncu Cumhuriyet Bayramını candan coşkunlukla bu alanda kutladı" yazan 10. Yıl Anıtı'nı hatırlayanlarınız vardır. Yay biçimindeki mermerin sol köşesinde CHP'nin amblemi olan 6 ok yer alan abide 1950'de

Demokrat Parti iktidara gelince belediye tarafından sökülüştü. Eski fotoğraflarda görülen bu anıtın nerede olduğu bir daha konu olmadı. Şayet parçalanmadı ise, Belediye'nin bir deposunda duruyor olmalı. Merkez Bankası'nın yerinde 19. yüzyıl başında Hacı Veyis Zade'nin müderrisi olduğu Islah-ı Medaris varmış, fakat yıkılan diğer birçok medrese, tekke ve türbe gibi yerini 1901'de Vali Avlonyalı Mehmed Ferit Paşa'nın 1901'de inşa ettirdiği Sanat Mektebi'nin atelyeleri aldı. Şerafettin Parkı'nın yerindeki Ziyaiye Medresesi ve Mahkeme Hamamı ile Sanat Mektebi arasındaki Konya Bedesteni'nin de artık kendileri gitti, adları yadigâr kaldı.

Alâeddin Tepesi'nden buraya kadar sizlere bir nostalji yaşattığımı, Vali Muammer Bey, ya da Alâeddin Bulvarı'ndaki değişiklikleri göz önüne getirmeniz için yeterli olur sanıyorum.

